

KOTOPAIKKA-hanke

Kotoutumisen palvelukartta

11.5.2018

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

JYVÄSKYLÄN
KRISTILLINEN
OPISTO

GRADIA

jamk.fi
Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Jyväskylän
palvelualan opisto

HUMAK

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Kotoutumisen palvelukartta

Tämä työkalu on alun perin kehitetty ESR OSMO – Monikulttuurista osaamista Ohjaamoihin -projektissa

JYVÄSKYLÄN
KRISTILLINEN
OPISTO

GRADIA

jamk.fi
Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Jyväskylän
palvelualan opisto

HUMAK

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Koulutus

Palvelu	Oppilaitokset	Valtakunnalliset palvelut	Kuntakohtaiset palvelut	Järjestöt	Hankkeet	Muut, mitkä?
Tietoa eri koulutusvaihto-ehdoista ja tukea opintoihin hakeutumiseen		Kela Ammatilliset tutkinnot Tietoa yhteishausta				
Suomen kielen koulutus						
Rahoitus opintojen aikana						

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Työllistyminen

Palvelu	TE-toimistot	Valtakunnalliset palvelut	Kuntakohtaiset palvelut	Järjestöt	Hankkeet	Muut, mitkä?
CV ja työhakemus	TE-toimistojen kotoutuja- asiakkaille tarkoitettuja videoita kuudella kielellä					
Rekrytapahtumat						
Yleisiä työllistymiseen liittyviä toimijoita						
Yrittäjyys						

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Arjen hallinta

Palvelu	Valtakunnalliset palvelut	Kuntakohtaiset palvelut	Järjestöt	Hankkeet	Muut, mitkä?
Asuminen					
Harrastukset					
Terveys, hyvinvointi ja työkyky					
Toimeentulo					
Ajanvietto, ystäviä, tekemistä					

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Kotoutumisen palvelukartta / mukailtu malli

Kotoutumisen käsitteellinen viitekehys

Kotopaikka - Kotouttamisen paikalliset prosessit haltuun -hanke

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Keinot ja tulokset

- Kotoutumista ja kotouttamista lähestytään usein eri sektoreiden kautta, kuten **työllisyys, koulutus, asuminen, terveys**
- Juuret tähän tarkasteluun löytyvät Geneven sopimuksesta v. 1951, jossa määriteltiin pakolaisille joitain sosiaalisia oikeuksia, kuten työllisyys, sosiaalinen hyvinvointi, koulutus ja asuminen.
- Näistä sektoreista puhutaan usein ”**kotoutumisen julkisina tuloksina**”, ne ovat sekä kotoutumispolitiikan tavoitteita että ilmaisevat yksilöön kohdistuvia odotuksia
- Nämä sektorit eivät ole pelkästään kotoutumisen tuloksia, vaan samalla **tehokkaita keinoja tukea ja edistää kotoutumista**

Keinot ja tulokset: Asuminen, terveys ja hyvinvointi

- **Asuminen** vaikuttaa maahanmuuttajan kokemukseen kuulumisesta ja kotoutumisesta, turvallisuudesta
- Asuminen myös vaikuttaa sosiaalisten yhteyksien mahdollisuuksiin, palvelujen tarjontaan ja saatavuuteen (terveys, koulutus, työllisyys)
- **Terveys ja hyvinvointi** ovat edellytys kotoutumiselle, sosiaaliselle osallistumiselle, työllistymiselle ja koulutukselle
- Terveys- ja hyvinvointipalvelujen saatavuus ja tarkoituksenmukaisuus, vastaavuus tarpeisiin

Keinot ja tulokset: Työ ja koulutus

- **Työ määritellään usein yhdeksi kotoutumisen tärkeimmäksi tekijäksi**
- Työllistyminen vaikuttaa henkilön toimentuloon, itseluottamukseen ja arjen mielekkyyteen
- Työn kautta voi oppia ja ylläpitää kielitaitoa, oppia yhteiskunnasta sekä luoda sosiaalisia suhteita
- **Koulutus edistää työllistymismahdollisuuksia**
- Koulutus lisää myös sosiaalisia kontakteja sekä mahdollistaa ja tukee kielen oppimista

Sosiaaliset yhteydet 1/2

- Sosiaaliset yhteydet ovat tärkeä elementti kotoutumisen edistämisessä paikallisella tasolla – integroitunutta yhteiskuntaa kuvataan usein eri ryhmien välisten toimivien sosiaalisten suhteiden kautta
- **Sosiaaliset yhteydet yksilöiden ja ryhmien välillä lisäävät yhteiskunnan koheesiota ja turvallisuutta**
- Sosiaaliset yhteydet ovat **kuin kitti** kotoutumisen eri alueiden välillä

Sosiaaliset yhteydet 2/2

- **Sosiaaliset siteet:** Yhteensitovat suhteet lisäävät kuulumisen tunnetta **omaan lähiryhmään**. Kuuluminen lähiryhmän on tärkeä myös laajempien suhteiden kannalta.
- **Sosiaaliset sillat;** Ryhmien väliset sosiaaliset **suhteet lähiympäristön ulkopuolelle** - muut etniset ryhmät, kantaväestö jne.
- Sosiaaliset sillat **vahvistavat sosiaalista yhtenäisyyttä, lisäävät kulttuurien välistä ymmärrystä ja kuuluvuuden tunnetta.**
- **Sosiaaliset yhteydet;** Sosiaaliset **yhteydet mm. paikallisiin julkisiin ja yksityisiin palveluihin, työelämään, poliittisiin prosesseihin ja päätöksentekoon.**

Mahdollistajat 1/2

- Mitkä tekijät mahdollistavat kotoutumista?
- Mitkä tekijät estävät kotoutumista?
- Puuttuva tai heikko kielitaito sekä puuttuva kulttuurinen ja yhteiskunnallinen osaaminen voivat olla esteenä sosiaaliselle vuorovaikutukselle, taloudelliselle integraatiolle sekä täysivaltaiselle osallistumiselle yhteiskunnan toimintaan.
- **Sekä kielitaito että kulttuurinen osaaminen lisäävät mahdollisuuksia luoda toimivaa ja turvallista arkea**

Mahdollistajat 2/2

- **Kielitaito** on kotoutumisen tärkeä mahdollistaja
- Kielitaito mahdollistaa sosiaaliset yhteydet sekä kantaväestöön että yhteiskunnan rakenteisiin ja järjestöihin.
- **Kulttuurinen ja yhteiskunnallinen tieto** edistää arjen toimivuutta monella tasolla

- **Turvallisuus ja jatkuvuus**
- Yhteiskunnan turvallisuus on sekä maahanmuuttajien että kantaväestön yhteinen huolenaihe. Rassistinen häirintä ja rikollisuus murentavat luottamusta ja rajoittaa kotoutumista
- Arjen jatkuvuus vaikuttaa kotoutumiseen

Perusta – oleskelun status ja oikeudet

- **Oleskelun status ja oikeudet**
- Oleskeluluvan perusta/status määrittelee kunkin maahantulijan oikeudet sekä kotoutumista edistäviin että muihin yleisiin palveluihin, yhteiskunnalliseen osallistumiseen jne.
- Oleskelun status (esim. väliaikainen oleskelu - kansalaisuus) ja siihen liittyvät oikeudet ja velvoitteet heijastavat ko. maan käsitystä kansalaisuudesta ja kotoutumisesta